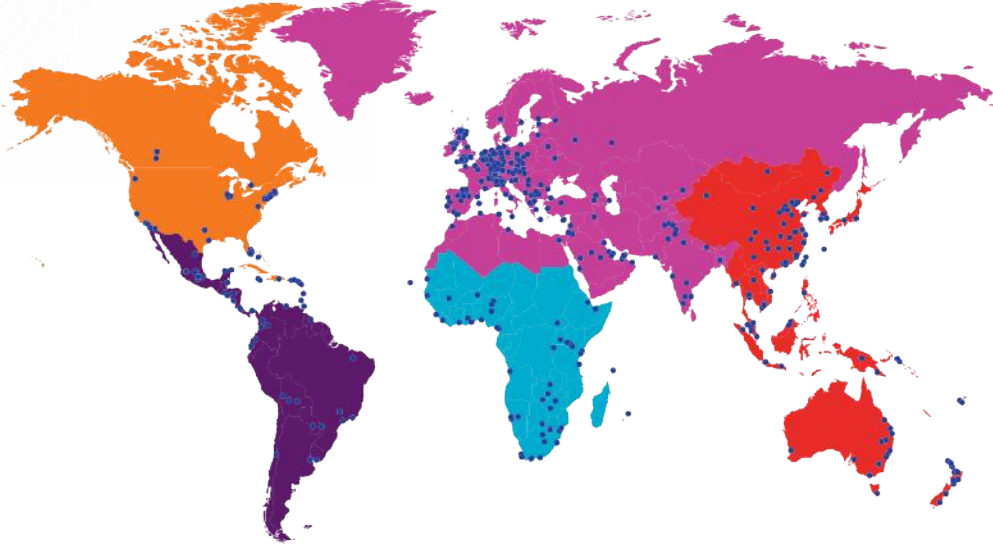

Teknopark Kazanç İstisnasında Girişim Sermayesi Yatırımı Zorunluluğu

Kurtuluş Ozan Keser | Yeminli Mali Müşavir | Ortak

İşte PKF Ailesi

Herkesin yararına çeşitli fikirleri, niş uzmanlığı, uzman kaynakları ve derin ilişkileri paylaşarak birlikte hareket ederiz.

- PKF İSTANBUL, 2005 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Birçok sektör deneyimine sahip ortakları ve deneyimli uzman çalışan kadrosuyla, farklı büyüklükteki ulusal ve uluslararası müşterilerine denetim ve danışmanlık hizmetleri vermektedir.
- PKF İSTANBUL, Dünya sıralamasında ilk 10 büyük bağımsız denetim şirketi içinde olan ve 150'yi aşkın ülkede 300'den fazla üye firmasıyla bağımsız denetim ve danışmanlık hizmeti veren PKF International'ın üyesidir. PKF International, hizmet verimliliği ve kalitesi ile sektörün önde gelen uluslararası denetim ve danışmanlık firmaları topluluklarının arasında yer almaktadır.
- 1969'da kurulan PKF dünya çapında 2200 ortağı ve 21.000'in üzerinde çalışanı olan, 300 üye firmayla 440'dan fazla lokasyonda ve 150 ülkede faaliyet gösteren, içinde bulunduğu denetim sektöründe uluslararası sıralamada ilk 10'a girmeyi başarmış ve daha üst sıraları kendine hedef edinmiş global bir organizasyondur.
- Global standartlarda hizmet kalitesini öngören PKF anlayışı, işiniz nerede olursa olsun, layık olduğunuz ilgiyi ve ihtiyaç duyduğunuz hizmeti aynı koşullarda güvenilir bir şekilde size sunmakta ve sizi desteklemektedir. Bu çerçevede, PKF İSTANBUL, uluslararası ve yerel standartlarda bağımsız denetim, vergi denetim ve danışmanlığı, kurumsal finansman hizmetleri, yönetim danışmanlığı, insan kaynakları danışmanlığı, muhasebe hizmeti ve mali işler danışmanlığı konularında hizmet vermektedir.

220+
firma

480+
ofis

150+ ülkede
faaliyet

ilk **10^{daki}** uluslararası
denetim ve danışmanlık ağı

Dünya çapında **21,000**
profesyonel

1.4 milyar üye firmalarının ücret
geliri

7263 Sayılı Kanunla 4691 Sayılı Kanuna Eklenen Hüküm

“EK MADDE 3–

1/1/2022 tarihinden itibaren geçici 2 nci madde kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançları tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da bu Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançlar tutarının yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar vergisi istisnasına konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkroda yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 3 Şartlar

- İstisna Edilen Kazanç Tutarının 1.000.000 TL ve üzerinde olması
- İstisnanın %2'si fon hesabına alınacak (Fon hesabına alınacak tutar maksimum 20.000.000 TL)
- Yıl sonuna kadar;
 - ❖ Girişim sermayesi yatırım fonu payı satın alınması
 - ❖ Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması
 - ❖ Kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması
- (01.01.2022'den itibaren)

Uygulamanın Yürürlüğü (2021 KV Beyannameleri)

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği Madde 35/C

1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinde Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında istisna edilen kazançları tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır.

(2021 Beyannameleri de Uygulama Kapsamında)

Yaptırımlar

- İstisna olan tutarın %20'si, istisnadan çıkarılıyor.
- Zamanında alınmayan vergi, cezasız tarh ediliyor.

Yatırım Seçeneklerinin Değerlendirilmesi

- Girişim Sermayesi Yatırım Fonu Satın Alınması

Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

Girişim Sermayesi Yatırım Fonu, nitelikli yatırımcılardan katılma payları karşılığında toplanan paralarla, pay sahipleri hesabına inançlı mülkiyet esaslarına göre Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) tarafından belirlenmiş varlık ve işlemlerden oluşan portföyü işletmek amacıyla portföy yönetim şirketleri ve girişim sermayesi portföy yönetim şirketleri tarafından sürekli olarak kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan malvarlığıdır. (III-52.4 sayılı Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği)

An itibariyle, 36 farklı portföy yönetim şirketi tarafından kurulan 187 adet girişim sermayesi yatırım fonu bulunmaktadır.

(<https://www.kap.org.tr/tr/YatirimFonlari/GSF>)

Yatırım Seçeneklerinin Değerlendirilmesi

- Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığına Sermaye Olarak Konulması

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı

GSYO olarak adlandırılan Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları kayıtlı sermayeli olarak kurulan ve çıkarılmış sermayelerini esas olarak girişim sermayesi yatırımlarına yönelten ortaklıklardır. GSYO girişim sermayesi yatırımlarının gerçekleştirilmesinde kullanılan araçlardan biridir.

Portföyündeki girişim sermayesi yatırımlarından kar sağlayan girişim sermayesi yatırım ortaklığı, yılsonunda bu karı ortaklarına temettü olarak dağıtabilmekte ve böylece girişim sermayesi gelirini ortaklarına aktarabilmektedir.

Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları girişim sermayesi yatırımlarına portföy değerlerinin en az % 50'si oranında yatırım yapmak zorundadırlar. Asgari % 50 oranı sağlanamazsa SPK'ya başvurulur ve SPK yapacağı değerlendirmede bir defaya mahsus olmak üzere ortaklığa bir yıl süre tanıyabilir.

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı

Girişim sermayesi ortaklıkları esas sözleşmeleri ile halka arzı sadece nitelikli yatırımcılarla sınırlandırabilirler. Diğer bir ifadeyle bu nitelikteki ortaklıkların payları borsada işlem görmez. Bu durumda ortaklıkta lider sermayedar olması şartı da aranmaz. Ayrıca bu nitelikteki ortaklıklar hisse senetlerini tahsisli satış yöntemi ile nitelikli yatırımcıya arz ederler. Bu ortaklıkların paylarının nitelikli yatırımcılara arzında, izahname ve sirküler düzenleme zorunluluğu da bulunmamaktadır.

8 tanesi İstanbul'da, 2 tanesi Ankara'da ve 1 tanesi de Gaziantep'te olmak üzere toplam 11 adet Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı mevcuttur.

(<https://www.spk.gov.tr/SiteApps/EVeri/Detay/gsyo>)

Vergi Kanunlarında Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığına İlişkin Düzenlemeler

Gerek girişim sermayesi yatırım fonlarının gerekse girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisnadır. (Kurumlar Vergisi Kanunu 5/1-d.3)

Fon ve ortaklık kazançları üzerinden dağıtılsın veya dağıtılmasın Kurum bünyesinde %15 oranında vergi kesintisi yapılmaktadır. (KVK 15/3)

2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu kazançlar üzerinden yapılacak olan (bu kazançlar dağıtılsın dağıtılmasın) stopajın oranı da % 0 olarak belirlenmiştir.

Vergi Kanunlarında Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığına İlişkin Düzenlemeler

GSYF Katılma Payları ile GSYO Hisse Senetlerinden Elde Edilen Gelirler kurumlar vergisinden istisnadır. (KVK 5/1-a.3)

GSYF Katılma Paylarının fona iadesinden elde edilen gelirler kurumlar vergisinden istisnadır. (KVK 5/1-a.3)

GSYF Katılma Paylarının geçici vergi dönemleri ile yıl sonu değerlemesinden kaynaklanan değer artış kazançları kurumlar vergisinden istisnadır. (KVK 5/1-a.5)

Yatırım Seçeneklerinin Değerlendirilmesi

- 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması

Kuluçka Merkezi (İnkübatör), özellikle genç ve yeni işletmeleri geliştirmek amacıyla; girişimcilere bölge içinde veya dışında ofis hizmetleri, ekipman desteği, yönetim desteği, mali kaynaklara erişim, kritik iş ve teknik destek hizmetlerinin bir çatı altında tek elden sağlandığı yapılardır. (TBK 3/s)

Kuluçka Giriřimcisi: Kuluçka merkezlerinde yer alan AR-GE, teknolojik yenilik, yazılım ve tasarım faaliyetlerinde bulunan ve nitelikleri ve bu merkezlerde bulunabilecekleri süre Bakanlıkça yönetmelikle belirlenen erken aşama girişimcilerdir. (TBK 3/ff)

Kuluçka Merkezine Yatırım Yapılmasının Vergisel Kapsamda Değerlendirilmesi

TBK Geçici Madde 4

31/12/2028 tarihine kadar uygulanmak üzere, Bölgede faaliyette bulunanlara bu Kanun kapsamındaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak üzere, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 1.000.000 Türk lirasını aşamaz.

Kuluçka Merkezine Yatırım Yapılmasının Vergisel Kapsamda Değerlendirilmesi

TBK Geçici Madde 4

Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da tamamen geri alınması halinde indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

Kuluçka Merkezine Yatırım Yapılmasının Vergisel Kapsamda Değerlendirilmesi

- Kuluçka merkezinde faaliyette bulunan şirketlere yapılan sermaye yatırımı tutarı Kurumlar Vergisi matrahından indirim konusu yapılabilecektir. (Yatırımın yapıldığı yıl beyannamesinden)
- İndirim konusu yapılabilecek tutara ilişkin üç sınır mevcuttur.
 - ❖ - 1.000.000 TL
 - ❖ - Kurum kazancının %10'u (Kurum kazancı; ticari bilanço karı + KKEG – geçmiş yıl zararları – istisnalar – indirimler)
 - ❖ - Hesap dönemi başındaki özsermayenin %20'si
- * Yatırılan sermayenin 4 yıl boyunca kalması gerekmektedir. Aksi durumda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Kullanılamayan İndirimin Devri

1 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ'nin 10.1 bölümünde;

Bu madde (KVK Madde 10) ile düzenlenen diğer indirimler, esasen kazancın bulunması halinde beyanname üzerinden indirim konusu yapılan ve kazancın yetersiz olması nedeniyle de sonraki yıllara devredilemeyen indirimlerdir.

Yani, 2022 yılında yararlanılmayan indirim tutarı ileriki yıllarda değerlendirilemeyecektir.

VUK 325/A Hükümünün Değerlendirilmesi

- 6322 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununa eklenen 325/A maddesiyle kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırabilme imkanı getirilmiştir.
- 6322 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine eklenen (g) bendi ile de Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.

VUK 325/A Hükümünün Değerlendirilmesi

- Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için;
 - ❖ İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.),
 - ❖ Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması gerekmektedir.

VUK 325/A Hükümünün Değerlendirilmesi

- Teknopark istisnası dolayısıyla fona ayrılan tutarın, VUK 325/A'daki fon kapsamında sayılıp KVK/10 indirimden ayrıca yararlanıp yararlanamayacağı hususunda bir belirleme yapılmamıştır.
- Bununla birlikte; her iki fona alınma işleminin de ayrı mevzuatlarda düzenlenmesi, fona alınma esaslarının farklı olması nedeniyle, Teknopark istisnası dolayısıyla fona alınan tutarların GSYF veya GSYO'da kullanılması durumunda ayrıca bir KVK/10 indirimin olmayacağı değerlendirilmektedir.
- Ancak, bu konuda idari düzenlemelerin takip edilmesinde fayda vardır.

Özet ve Değerlendirme

GSYF'na Yatırım Yapılması Halinde;

- GSYF kazançları istisna
- Herhangi bir tevkifat yok
- Yatırım yapan şirketin elde ettiği kar payları ile fonun iadesi gelirleri istisna
- Katılma belgelerinin değerlendirilmesinden oluşan kazanç istisna.
- Ayrıca bir KV indirimi bulunmuyor (VUK 325/A. İdari düzenlemelerin takip edilmesinde fayda var)

GSYO'na Yatırım Yapılması Halinde;

- GSYO kazançları istisna
- Herhangi bir tevkifat yok
- Yatırım yapan şirketin elde ettiği kar payları istisna
- Ayrıca bir KV indirimi bulunmuyor (VUK 325/A. İdari düzenlemelerin takip edilmesinde fayda var)

Kuluçka Merkezindeki Girişim Şirketine Yatırım Yapılması Halinde;

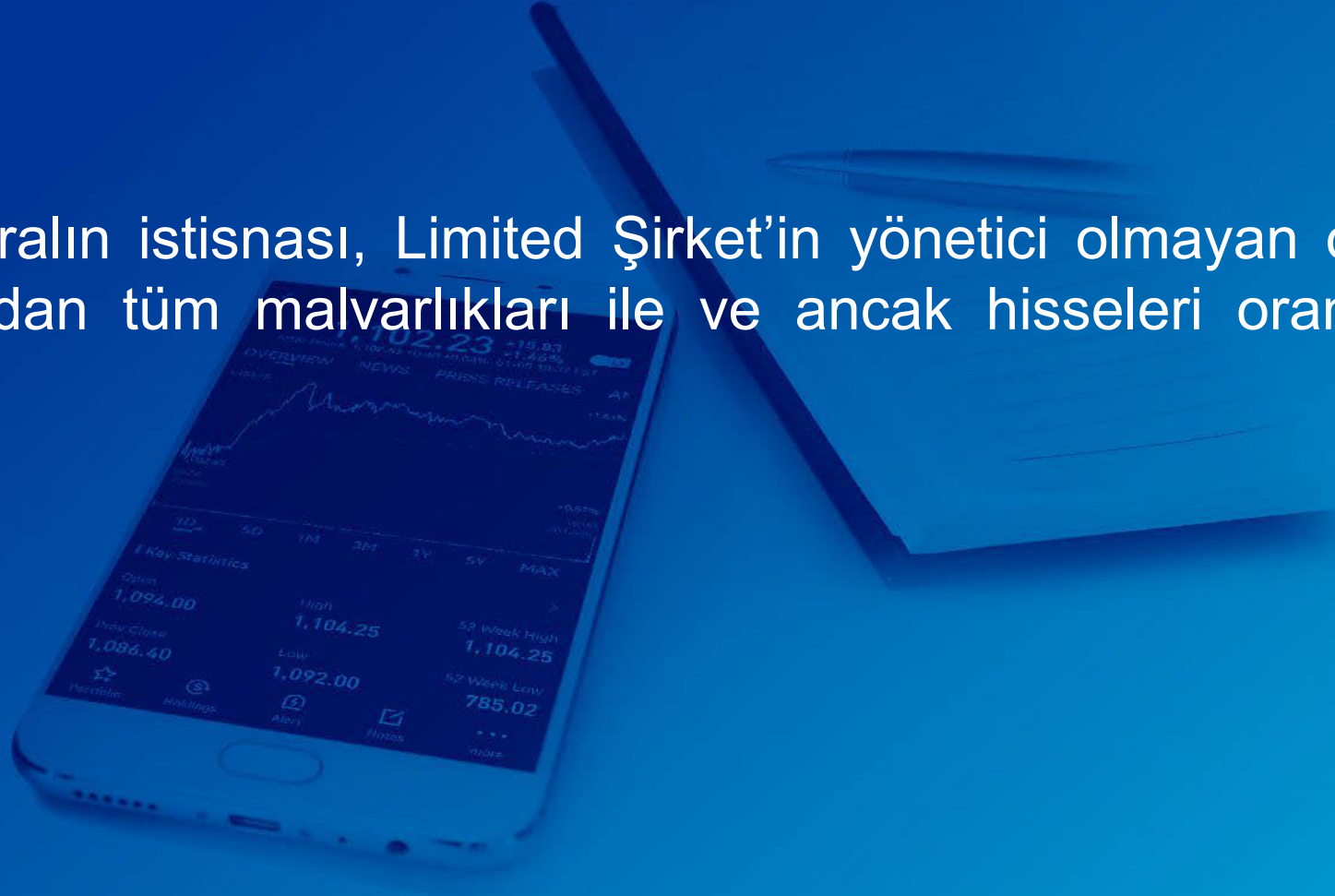
- Yatırım yapılan tutar belirli limitlerle KV Matrahından indirilebiliyor, indirilemeyen tutar ileriki yıllara devredilmiyor
- Bu Şirketlerden yapılan kar payı dağıtımları KV'den istisna

Kuluçka Merkezindeki Girişim Şirketine Yatırım Yapılması Halinde;

- Bir şirketin ortağı haline gelinmektedir.
- Kuluçka merkezindeki şirketlerin ekseriyetle yeni şirketler olması, kurumsal yapılarının oluşmadığı varsayımıyla, taşıdığı risklerin analize tabi tutulması ve ortağın sorumluluğun değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Ortakların sorumluluğu; Sermaye şirketi olan A.Ş. ve Limited Şirket'te yönetici olmayan ortak kural olarak sadece koyduğu sermaye ile sorumludur. (Risk toplamı koyduğu sermaye kadardır.)

Özet ve Değerlendirme

- Yukarıdaki kuralın istisnası, Limited Şirket'in yönetici olmayan ortaklarının da kamu borcundan tüm malvarlıkları ile ve ancak hisseleri oranında sorumlu olmalarıdır.

Teşekkürler!

Kurtuluş Ozan KESER

Vergi Hizmetleri Ortağı

o.keser@pkfistanbul.com